

Paaswake Dominicusgemeente, 7 april 2007

Inleiding en Matteüs 27:55-66

Welkom u allen, meer of minder hier gewend, het is goed dat u gekomen bent op de grens van Stille Zaterdag en Pasen. Hoe moet het nu verder? Zeven weken is Matteüs onze gids geweest op weg naar Pasen. Het ging op het laatst heel snel: van *Hosanna* naar het *Kruisig hem!*. Zo fanatiek, zó veel geweld en zó veel ongenade, wat kunnen wij nog doen, dat niet de duisternis ons overmeestert?

Toch zijn wij niet gekomen als mensen die geen hoop hebben. Dit kunnen wij doen: blijven luisteren naar de evangelist, de weg van het verhaal ten einde gaan, al was het maar uit eerbied voor de twee die nog gebleven zijn, als enigen van de 'grote schare' waarmee het ooit begon. Die twee, zij blijven waken. Dat is wel het minste wat wij ook kunnen doen. Verzet begint toch niet met grote woorden?

Er waren vele vrouwen die van verre toeschouwden bij het kruis. Zij waren Jezus gevolgd vanaf Galilea, zij hadden hem gediend. Onder hen Maria Magdalena, Maria de moeder van Jakobus en Jozef, en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

Toen het donker was geworden, kwam een rijk mens uit Arimatea, Jozef, die ook een leerling van Jezus geworden. Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om Jezus' lichaam. Pilatus beval het aan hem vrij te geven. Jozef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen en legde het in zijn eigen nieuwe rotsgraf, dat hij had laten uithakken. Hij wentelde een grote steen vóór de grafpoort en vertrok.

Ook waren daar nog Maria Magdalena en die andere Maria. Beiden waren tegenover het graf gaan zitten.

Maar de volgende dag, die na de voorbereiding, verzamelden overpriesters en schriftgeleerden zich bij Pilatus. 'Heer', zeiden ze, 'wij herinnerden ons dat die dwaalgeest tijdens zijn leven gezegd heeft: "Na drie dagen zal ik worden opgewekt!". Laat dan op uw bevel het graf bewaken tot op de derde dag. Anders komen die leerlingen van hem om hem te stelen en tegen de gemeenschap te zeggen: "Hij is opgewekt uit de doden!" - en die laatste leugen zou nog erger dan de eerste zijn'.

Pilatus gaf hun te kennen: 'Hier heeft u een wacht. Gaat u nu maar en beveilig alles zo goed u kunt!'.

Zij gingen snel, verzegelden de steen en beveiligden het graf door er bewakers voor te zetten.

Lied: 'Handen', Gerrit Achterberg

Vervolg

Het is een onthutsende scène. Als het dan eindelijk gelukt is die mens vol genade en waarheid tot zwijgen te brengen, in een moeizaam maar doeltreffend verbond tussen het geestelijk en wereldlijk gezag, dan moet zijn graf aan alle kanten verzegeld, beveiligd, bewaakt worden. Een peloton bewapende soldaten, Romeinse legionairs met schild en speer, helm en harnas, neemt de bewaking op zich. En tegenover hen die twee vrouwen in al hun kwetsbaarheid, prachtig getekend op de omslag van het liturgieboekje. Fragiliteit tegenover massiviteit. In dit contrast schuilt ook de humor als het wapen van de zwakken. Hier de geharnaste mannen van Pilatus, neergezet op instigatie van de zware broeders van de tempelhiërarchie; dáár de twee pretentieloze vrouwen, die met geen mogelijkheid die enorme grafsteen zouden kunnen weggrollen. Maar...zekerheid vóór alles!

Bewaking en wacht - en een echte wake. Bij dat eerste hoort: status quo, een gesloten en verzegelde levens- en wereldbeschouwing, een beveiligd bestaan, géén beweging alstublieft, geen creatieve perspectieven van licht in duisternis, van water uit de rots, geen openingen naar wat onverwacht en anders is. En bij de wake, ja wat hoort daarbij. Wat hebben die twee vrouwen nu helemaal in handen? Alleen wie mét hen waakt, kan naar een antwoord zoeken. Het is goed dat wij gekomen zijn om aan die zoektocht deel te nemen.

In deze nacht, zo anders dan alle andere nachten, zal dat antwoord ook anders zijn dan andere

antwoorden. Niet één van stoere taal en vastomlijnde regels, onwrikbaar opgelegde overtuigingen, ingelijste religieuze theorieën. Dat past meer bij dat peloton soldaten, op wacht gezet om elke grensdoorbreking de pas af te snijden - al helemaal de ultieme grensdoorbreking: 'die laatste leugen zou nog erger dan de eerste zijn'. Het moet een anderssoortig antwoord zijn, zoals ons dat van oude tijden af is aangereikt, in handen gegeven. Een antwoord van licht en leven, nieuw begin, een oud verhaal dat ons is doorverteld, een vergezicht dat door geen wacht geweerd kan worden. Dat antwoord viereen we in deze wake.

Met de rituelen van licht en water, met het doopsel van levensvernieuwing, met de gemeenschap van brood en wijn, met liederen en poëzie en een steeds hoger opklimmende litanie. Moge dat alles de ruimte creëren waarin onze verwachtingen gewekt, onze hoop gevoed, ons vertrouwen opgeroepen wordt. Meer hadden die twee vrouwen niet in handen, en wij nú niet meer dan zij - maar ook niet minder.

En zouden de handen van de Eeuwige ooit dat vertrouwen beschamen?

Niek Schuman